1.

Signatura datového typu

- a) popisuje vlastnosti operací datového typu
- b) popisuje sémantiku datového typu
- c) popisuje jména druhů a operací a druhy argumentů a výsledku
- d) je grafickým vyjádřením implementace datového typu

Čtvrtá možnost odpadá ihned, protože tím, že je datový typ abstraktní, existuje on sám i jeho signatura dříve než jakékoli implementace a vůbec na nich nezavisí. Sémantika operací je zachycena axiomy, nikoli signaturou, druhá možnost odpadá. První varianta říká prakticky totéž co druhá, takže zbývá jen třetí správná možnost.

2.

Signatura datového typu

- a) popisuje vlastnosti operací datového typu
- b) lze ji popsat graficky pomocí oválů, malých kroužků a spojovacích čar a písmen
- c) vyjadřuje se pomocí axiomů
- d) popisuje universum hodnot

Třetí možnost nedává smysl, neboť axiomy se k signatuře *přidávají* právě proto, aby bylo možno ADT kompletně popsat. Signatura nepopisuje ani vlastnosti operací, neboť právě ony se vyjadřují pomocí axiomů. První a třetí možnost tedy nedává smysl. Ještě méně smyslu dává poslední čtvrtá možnost, universum hodnot představuje pouze všechny vůbec možné hodnoty se kterými ADT může pracovat, vlastnosti této množiny ovšem ADT vůbec nezachycuje. Například ADT fronta ned celými čísly nijak blíže celá čísla nespecifikuje. Zbývá jen možnost b), jakkoli přitom vypadá primitivně.

3.

Signatura datového typu

- a) je zájmová skupina naturistů
- b) popisuje syntaxi datového typu
- c) sestává z druhů, jmen operací a axiomů
- d) popisuje sémantiku datového typu

Popis sémantiky, tj. "jaký má význam a co se strane když..." zajišťují axiomy datového typu. varianta d) odpadá. Stejně tak odpadá varianta c) neboť axiomy právě součástí signatury nejsou. Protože naturisté jsou osoby programově holdující návratu k přírodě, kde se s abstraktními datovými typy nesetkáváme (nanejvýš s jejich implementacemi), platí varianta b).

4.

Datová struktura

- a) je konkrétní realizací datového typu
- b) je základním stavebním kamenem datových typů
- c) slouží k ukládání polí v počítači

d) vznikne ze signatury doplněním axiomů

Přidáním axiomů k signatuře vzniká abstraktní datový typ, varianta d) neplatí. Pole v počítači je sice příkladem datové struktury, nikoli však jediným, varianta c) je přinejmenším podezřelá. U variant a) a b) je nutno rozhodnout, zda se ADT odvozuje od datové struktury či naopak. Většinou se konkrétní odvozuje od abstraktního, takže přednost dostane varianta a).

5. Datová struktura

- a) popisuje jména druhů, jména operací a druhy parametrů
- b) popisuje syntaxi datového typu
- c) je plně popsána soustavou axiomů
- d) vznikne z datového typu volbou nosičů druhů a implementací operací

Datová struktura je realizací určitého ADT. Všechny její podstatné vlastnosti jsou tedy v odpovídajícím ADT popsány, takže ona sama nemusí nic poposovat, varianty a) a b) odpadají. Naopak, soustava axiomů k popisu nestačí, axiomy neříkají, nad jakým druhem dat se oparace provádějí, varianta c) také odpadá. Zbývá poslední varianta d).

6. Datový typ

- a) je plně popsán soustavou axiomů
- b) je určen druhy dat a typickými operacemi
- c) je určen typickými operacemi
- d) je určen druhy dat

To je otázka pamatování si definice. Pro datový typ musí být známo, s jakými vůbec hodnotami může pracovat (= druhy dat) a také musí být známo, jaké operace nad těmito hodnotami lze v rámci datového typu provádět (= typické operace). Platí b).

7. Druh dat

- a) popisuje syntaxi datového typu
- b) popisuje sémantiku datového typu
- c) je povolená množina hodnot
- d) lze popsat graficky pomocí oválů, malých kroužků a spojovacích čar a písmen

Toto je také otázka směrem do definic – druh dat je to, co se zmiňuje ve variantě c).

8.

Soustava axiomů

```
op(x, true) = true

op(x,false) = x

op(x,y) = op(y,x)
```

- a) popisuje operaci and
- b) popisuje operaci **xor**
- c) popisuje operaci or
- d) popisuje operaci **not**

Operace **op** je binární, operace **not** je unární, čtvrtá možnost odpadá. Po dosazení false za x v prvním axiomu vidíme, že **op** nemůže být operací **and**. Po dosazení false za x ve druhém axiomu vidíme, že se nemůže jednat o operaci **xor**. Zbývá tudíž jen **or** – třetí možnost.

9.

Soustava axiomů

```
op(x, true) = x

op(x,false) = false

op(x,y) = op(y,x)
```

- a) Popisuje operaci or
- b) Popisuje operaci and
- c) Popisuje operaci **xor**
- d) Popisuje operaci not

Operace **op** je binární, operace **not** je unární, čtvrtá možnost odpadá. Po dosazení false za x v prvním axiomu vidíme, že **op** nemůže být operací **or**. Po dosazení false za x ve druhém axiomu vidíme, že se nemůže jednat o operaci **xor**. Zbývá tudíž jen **and** – druhá možnost.

10.

Je dán datový typ množina bez opakování prvků. Kterým výrazem je nutno nahradit písmena xxx v následujících axiomech, popisujících mazání prvku z množiny?

- a) ins(x,s)
- b) del(x,s)
- c) s
- d) x

Jsme tázáni, co se stane, když do množiny vložíme prvek x vzápětí jej opět smažeme. Pokud na začátku prvek x již v množině byl, pokus o vložení množinu s nezmění (množina je bez opakování!) a další operace mazání jej skutečně z množiny odstraní,

takže celou událost lze popsat výrazem del(x,s). Žádný z dalších tří nabízených výrazů a), c), d) se nehodí.

Nyní pozor. Pokud na začátku prvek x v množině nebyl, zřejmě vložení a následné smazání zanechá množinu s beze změny. Naštěstí v takovém případě formálně platí s = del(x,s).

Ať již tedy prvek x v množině s byl nebo nebyl, platí del(x, ins(x,s)) = del(x,s). Jediná možná varianta odpovědi je b).

11.

Je dán datový typ množina bez opakování prvků. Kterým výrazem je nutno nahradit písmena xxx v následujících axiomech, popisujících velikost množiny?

- a) succ(card(ins(y,s)))
- b) card(s)
- c) s
- d) card(y)

Jsme tázáni, jak velká bude množina poté, co se do ní pokusíme vložit prvek, který už je v ní obsažen. Protože množina je bez opakování, prvek se nevloží a velikost množiny se nezmění. To znamená, že pravdivá je varianta b).

12.

```
Popište abstraktní datový typ "množina s opakováním prvků" s operacemi:
             "prázdná množina"
[]
             "vložení prvku do množiny"
ins
             "test příslušnosti prvku k množině"
isIn
             "smazání prvku z množiny"
del
             "rovnost dvou množin"
eq
             "mohutnost množiny"
card
Signatura (1 bod), axiomy (0+1+1+1+1+1):
Řešení
typ: MNOŽINA( ELEMENT )
parametr: typ prvků ELEMENT
požadavky na parametr:
             druhy: Elem
             operace: eq(_,_): Elem, Elem -> Bool
použité typy: ELEMENT, přirozená čísla, logické hodnoty
druhy: Elem, Bool, Set, Nat
operace:
                                            (prázdná množina)
             ins(_,_): Elem,Set ->Set (vložení prvku)
             del(_,_): Elem,Set ->Set (zrušení -"- )
             in( , ): Elem, Set -> Bool(test přísluš.)
```

```
card(): Set->Nat
                                            (počet prvků)
proměnné:
              s: Set, x,y: Elem
axiomy:
              // nic imezujícího pro ins
              del(x,[])=[]
              del(x, ins(y,s)) = if eq(x,y)
                                                  // mazání jednoho insu
                                           then s // maže se jeden výskyt x v s
                                           else ins(y, del(x,s))
              in(x,[]) = false
              in(x,ins(y,s))=if eq(x,y)then true
                                             else in(x,s)
              card([]) = 0
              card(ins(x,s)) = succ(card(s)) // počítá se pokaždé
              eq(s,t) = eq(t,s)
              eq(s,[]) = if eq(s,[]) then true
                                    else false
              eq(ins(x,s),t) = if in(x,t) // jednodušší
                                     then eq(s,del(x,t))
                                     else false
13.
Popište abstraktní datový typ "množina bez opakování prvků" s operacemi:
              "prázdná množina"
[]
              "vložení prvku do množiny"
ins
isIn "test příslušnosti prvku k množině"
del
              "smazání prvku z množiny"
              "rovnost dvou množin"
eq
card "mohutnost množiny"
Signatura (1 bod), axiomy (0+1+1+1+1+1): pozor na zamezení vícenásobného vkládání
u operace ins a mazáni duplicit při operaci del.
Řešení:
typ: MNOŽINA( ELEMENT )
parametr: typ prvků ELEMENT
požadavky na parametr:
              druhy: Elem
              operace: eq(_,_): Elem, Elem -> Bool
použité typy: ELEMENT, přirozená čísla,
                                                                 logické hodnoty
druhy: Elem, Bool, Set, Nat
operace:
                                              (prázdná množina)
              []: Set
              ins( , ): Elem, Set -> Set (vložení prvku)
```

```
del(_,_): Elem,Set ->Set (zrušení -"- )
               in(_,_): Elem,Set ->Bool(test přísluš.)
                                               (počet prvků)
               card(_) : Set->Nat
proměnné:
               s: Set, x,y: Elem
axiomy:
               ins(x,s) = if in(x,s) then s
                                                      // druhé vložení bez významu
               del(x,[])=[]
               del(x, ins(y,s)) = if eq(x,y)
                                                      // mazání všech insů
                                              then del(x,s)
                                              else ins(y, del(x,s))
               in(x,[]) = false
               in(x,ins(y,s))=if eq(x,y)then true
                                                else in(x,s)
               card([]) = 0
               card(ins(x,s)) = if(in(x,s))
                                      then card(s)
                                      else succ(card(s)) // počítá se jen 1x
               eq(s,t) = eq(t,s)
               eq(s,[]) = if eq(s,[])
                                      then true
                                      else false
               eq(ins(x,s),t) = if in(x,s)
                                              then eq(s,t)
                                              else if in(x,t)
                                                        then eq(s,del(x,t))
                                                        else false
```